

Restaurátorský průzkum a záměr

Dědek s řezbovaným obličejem

Muzeum Šumavy Kašperské hory

MgA. David Blahout, Ph.D.

© 2024

1. Data památky

Dílo:	Dědek s řezbovaným obličejem
Datace:	19. století
Autor:	neznámý
Lokalizace:	Muzeum Šumavy Kašperské hory
Materiál:	Hruškové, dubové a borovicové dřevo
Rozměry:	výška 93 cm, šířka 38 cm, hloubka 144 cm
Evid./restř./přír. č.:	8/76

2. Údaje o akci

Vlastník:	Muzeum Šumavy Kašperské hory Náměstí 140, 341 92 Kašperské Hory
Rest. průzkum vypracoval:	MgA. David Blahout, Ph.D. J. Malého 1957, Písek 397 01
Číslo povolení MKČR:	7401/2008

3. Popis památky

Tento typ upínací lavice má jednoduchou konstrukci, tvořenou mechanismem vertikální a horizontální čelisti, přitlačované pákou, jenž má velmi zajímavě řezanou vrchní část do podoby stylizované tváře s knírem a inkrustovanými očima. Samotná lavice je tvořena podlouhlým prknem se čtyřmi diagonálními nohami.

4. Popis stavu památky před restaurováním

Stav památky lze označit za heterogenní, a to na základě několika zjištění. Původní mechanismus včetně řezbované hlavy vyrobený z ovocného dřeva vykazuje značné abrazivní poškození a vymačkané konstrukční a mechanické spoje. Dřevo bylo napadené červotočem. Celý povrch mechanismu svěráku pokrývá silná vrstva ztmavělých olejů a prachových depositů, která opticky devaluje charakter tohoto nástroje. Naopak samotná lavice s nohami je mladší, vyrobená z dubového dřeva, přičemž dvě nohy jsou pak zhotoveny s borovice.

5. Sondážní průzkum

Součástí restaurátorského průzkumu bylo vytvoření sondy - zkoušky ztenčování a snímání prachových depositů a degradovaných lakových vrstev na památce.

Sonda č. 01 - hlava

6. Evaluace sondážního průzkumu

Z výsledků orientačního sondážního průzkumu lze vyvodit závěr, že lze ztenčit a sejmut prachové deposity a ztmavělé laky, při zachování rozhodujícího množství patiny.

7. Restaurátorský záměr

7.1. Koncepce restaurátorského zásahu

Všechny zjištění a informace vycházející z restaurátorského průzkumu společně s přihlédnutím k charakteru a stavu památky a posouzením památkových hledisek dalo vzniknout koncepci restaurátorského zásahu. Ta spočívá v citlivém restaurování Dědka s řezbovaným obličejem, a to při respektování patiny stáří, která je neoddělitelnou součástí díla.

7.2. Restaurátorský záměr

Koncepce restaurátorského zásahu je podkladem pro stanovení procesu restaurování, vyúsťujícím v restaurátorský záměr, který bude naplňovat tyto jednotlivé etapy restaurování:

7.2.1. Dřevěnný korpus

I. Etapa – dílčí demontáže

V této etapě bude provedena odborná katalogizace a následná dílčí demontáž jednotlivých prvků památky. Vyjmutí mladších strojových hřebíků.

II. Etapa – ztenčení a sejmutí ztmavělých laků a prachových depositů

V této následující etapě je potřeba realizovat kontrolované celkové postupné ztenčení a sejmutí ztmavělých olejů a prachových depositů pomocí adekvátní kombinace metod snímání a za použití látek, které to provádějí s maximálním ohledem na originální hmotu památky.

III. Etapa – konsolidace materiálové báze památky

Vzhledem k výraznému mechanickému poškození materiálové báze památky, je nutno provést lokální petrifikaci vhodným konsolidantem.

IV. Etapa - lokální statické zajištění památky

Důkladná revize rozvolněných konstrukčních a mechanických spojů. Revize mladších truhlářských doplňků.

V. Etapa - lokální tmelení

Místní doplnění opticky rušivých defektů povrchu subtilní plastickou retuší.

VI. Etapa – lokální barevné retuše dřevěného povrchu

Rehabilitace povrchu pomocí lokálního barevného tonování opticky scelující retuše při použití lazurních tónů.

VII. Etapa – závěrečná konzervace povrchu vhodným prostředkem

Přiměřená závěrečná povrchová úprava příslušným prostředkem (lakem), fixujícím lazurní barevné retuše a vytvářejícím ochranný film.

VIII. Etapa – montáže

Odborná montáž restaurovaných částí památky, podle katalogizace jednotlivých prvků.

8. TECHNOLOGICKÁ ZPRÁVA

II. Etapa – ztenčení a sejmутí ztmavlých laků a prachových depositů

Směs aromatických, chlorovaných uhlovodíků a amidů, etanol, Benátské mýdlo,

III. Etapa - konsolidace materiálové báze památky

Lascaux® Medium for Consolidation, Solakryl BMT

IV. Etapa - lokální statické zajištění památky

Kostní klíč

V. Etapa - lokální tmelení:

Kliho-křídový tmel, Lascaux® Medium for Consolidation, minerální plnivo

VI. Etapa - lokální barevné retuše dřevěného povrchu:

Kremer Watercolor, Zweihorn

VII. Etapa – závěrečná konzervace povrchu vhodným prostředkem:

Vosko-pryskyřičný lak - Kremer Dammar Varnish Matte, UV Stabilized

V Písku dne 27. 9. 2024

MgA. David Blahout, Ph.D.

Stav před restaurováním - celkový pohled

Stav před restaurováním - celkový pohled

Stav před restaurováním - detail řezbovaného obličeje

Umístění zkoušky snímání prachových depositů a ztmavlých laků

S01 - zkouška snímání prachových depositů a ztmavlých laků - hlava